

SZANOWNA REDAKCJO

W nawiązaniu do mojego artykułu „Czy zewnętrzne aparaty mogą podnosić sprawność sportową?” zamieszczonego w poprzednim numerze „Medicina Sportiva Practica” chciałem dodać kilka spostrzeżeń ze świata sportu wyczynowego jakie miały miejsce już po jego opublikowaniu.

Stosowanie zewnętrznych aparatów o charakterze ochronnym MORA (ortopedyczne aparaty repozycyjne żuchwy) w sportach walki i kontaktowych grach zespołowych jest powszechne od wielu lat. Jest to związane z jednej strony z nakazem ich stosowania (boks, kickboxing, hokej na lodzie). Z drugiej strony rosnąca świadomość części zawodniczek i zawodników o zminimalizowaniu następstw urazów jamy ustnej, które występują w danej dyscyplinie sportowej decyduje o używaniu tych środków ochronnych (piłka ręczna, koszykówka). Natomiast efekt ergogeniczny aparatów wewnętrznych jest mniej znany i wykorzystywany. Poniższe przykłady sportowców wielkiego formatu wskazują, że może być inaczej.

W lipcu 2017 roku (14.07-31.07) jednym z bohaterów ostatnich Mistrzostw Świata w Pływaniu w Budapeszcie był amerykański skoczek do wody z platformy 27-metrowej Steven Lo Bue, 32-letni sportowiec mieszkający w Fort Lauderdale na Florydzie. Odnosił on w stolicy Węgier życiowy sukces. Zawodnik ten o cechach antropometrycznych gimnastyka (wzrost 161 cm waga 62 kg) przebijał się w ostatnich latach do czołówki światowej w swojej konkurencji. Kilkakrotnie zajmował drugie miejsca w najbardziej prestiżowych imprezach. Bardzo dobre wyniki przeplatały się z występami podczas których, dochodziło do zagrażających jego zdrowiu urazów. Było tak podczas zawodów w Bostonie (2012 r.), a szczególnie we Francji w La Rochelle (2015 r.). W Bostonie podczas skoku do wody doszło do uszkodzenia wargi i zębów zawodnika. We Francji jeden z jego skoków wyglądał bardziej dramatycznie. Nastąpiło uderzenie przedniej części twarzoczaszki amerykańskiego skoczka o podstawę platformy startowej. Pomimo tego zawodnik nie stracił przytomności, wykonał 3 salta w tył, 4 śruby i zaliczył próbę. Był to jego trzeci skok na cztery możliwe. W rezultacie zajął ostatnie miejsce w tych zawodach (13 miejsce), ale sukcesem było uniknięcie poważnych obrażeń ciała. Skończyło się na szwie skóry nad lewym okiem i opatrunku. Zdarzenie to nie zniechęciło Lo Bue do dalszego uprawiania skoków do

wody. Startował w następnych zawodach światowej serii Red Bull Cliff Diving. Wygrał ostatnie zawody sezonu w 2015 r. w Hiszpanii i w końcowej klasyfikacji zajął 8 miejsce na 22 sklasyfikowanych.

W czasie tegorocznych MŚ w tym roku faworytem był Anglik Gary Hunt. Prowadził w zawodach do przedostatniej 3-ej próby. Natomiast Lo Bue po dwóch rundach zajmował 4-te miejsce. Po 3-cim skoku wyszedł na pozycję wicelidera. W ostatniej, czwartej oddał skok, który został najwyżej oceniony przez sędziów i został złotym medalistą. Przekaz telewizyjny wyraźnie przybliżył moment zakładania aparatu wewnętrznego przed oddaniem skoku przez amerykańskiego sportowca. Czas wykonania skoku z platformy 27-metrowej trwa ok. 3 sekund. Ten przykład niewątpliwie pokazuje, że aparat wewnętrzny stosowany przez S. Lo Bue posiada nie tylko walory ochronne. Uzyskanie w tak krótkim czasie pełnej koncentracji, równowagi i elastyczności ciała oraz wzrost siły określonych mięśni i skrócenie czasu reakcji są dominujące w uzyskaniu najlepszego wyniku.

Również amerykańska alpejka, złota i brązowa medalistka olimpijska Lindsey Vonn stosuje w czasie zawodów i treningów aparat na zęby żuchwy, który ma cechy typowe dla aparatów MORA. Zdaniem zawodniczek, stosowanie go pomaga jej trenować ciężiej, umożliwia szybką odnowę i szybszą jazdę na nartach. Oczywiście te kazuistyczne przykłady pokazują skuteczność tych aparatów, niemniej dla dalszej obiektywizacji ich skuteczności wymagane są dalsze badania.

Piśmiennictwo/References:

1. <https://mobile.twitter.com/divelobue/status/740853217580421122> (dostęp 17.09.2017).
2. <http://cliffdiving.redbull.com/eu-US/athlete/steven-lobue> (dostęp 17.09.2017).
3. S. Gorten, „Lo Bue thrilled to have taken plunge as professional cliff diver”. Sun Sentinel. August 21, 2012.
4. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3095665/U-S-diver-Steve-LoBue-smashes-head-board-complicated-jump-escapes-just-cut.html> (dostęp 17.09.2017).
5. <https://armourbite.fi/en/2010/12/12/lindsey-vonn-u-s-olympic-downhill-skier/> (dostęp 17.09.2017).

Adres do korespondencji/ Address for correspondence:

Paweł Pięta
Zakład Medycyny Sportowej i Żywności Człowieka,
Akademia Wychowania Fizycznego
32-571 Kraków
ul. Jana Pawła II 76
e-mail: pawel.pieta@awf.krakow.pl